

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan palveluverkkosuunnitelmien vaikutusten ennakkoarvioinnit

Kulttuuri-
Kirjasto-
Liikunta- ja
Nuorisopalvelut

LIITE 4

Vaikutukset kestäväan rakentamiseen ja maankäyttöön

Uudisrakentaminen ja perusparannukset tarjoavat mahdollisuuden ottaa käyttöön energiatehokkaita ja ympäristöystävällisiä ratkaisuja, jotka tukevat ilmastotavoitteita ja pienentävät ympäristökuormitusta. Palvelujen keskittäminen uusiin ja monikäyttöisiin tiloihin sekä vanhoista ja energiatehottomista rakennuksista luopuminen vähentää ylläpitokustannuksia. Olemassa olevan rakennuskannan hyödyntäminen tehostaa maankäyttöä ja edistää ekologista kestävyyttä. Tonttien luovuttaminen yksityiselle palvelutuottajalla mahdollistaa joustavan ja tarpeisiin vastaavan rakentamisen.

Uudisrakentaminen alueille, joilla ei ole vielä asemakaavaa ja taajaman laajentaminen voi johtaa luonnon monimuotoisuuden vähenemiseen, viheralueiden kaventumiseen ja ekosysteemipalveluiden heikkenemiseen, mikä heijastuu alueen biodiversiteettiin ja ekologiin verkostoihin. Uudisrakentaminen tulee suunnitella siten, että kaupungin kestävyystavoitteet tuleva huomioiduksi. Laajeneva maankäyttö kasvattaa hiilidioksidipäästöjä ja energiankulutusta, mikäli joukkoliikenteen saavutettavuus ei toteudu.

Rakentaminen aiheuttaa väistämättä ympäristöhaittoja sekä rakennusvaiheessa että myöhemmässä käytössä, mistä syystä suunnittelussa ja materiaalivalinnoissa energiatehokkuuden tai ympäristöystävällisyyden tulee olla etusijalla.

Vaikutukset kestäväan liikkumiseen

Palvelujen sijoittaminen lähelle asuinalueita ja joukkoliikennepysäkkien läheisyyteen parantaa niiden saavutettavuutta ja kannustaa asukkaita hyödyntämään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä, mikä vähentää yksityisautoilun tarvetta. Palveluiden sijoittaminen helposti saavutettaviin paikkoihin lisäävät mahdollisuuksia aktiiviseen ja kestäväan liikkumiseen sekä tukevat hyvinvointia. Palvelujen sijaintien valinnassa tulee painottaa niiden joukkoliikennesaavutettavuutta, jotta kestäväan liikkumisen edellytykset säilyvät ja paranevat.

Kulttuuri

Palveluverkkosuunnitelman arvioidut toimenpiteet

- Hiedanrannan kulttuuritilat
- Kokoelmakeskus uudisrakennuksena toiselle tontille

Osallisuus

- Hiedanrannan kulttuuritilat
 - Tamperelaisten illat
 - TPO-oppilaitosten henkilöstö
 - Kulttuuritoimijoiden henkilöstö
 - Vammais-, vanhus- ja maahanmuuttajaneuvosto sekä nuorisovaltuusto
 - Tamperelaisten raati
 - Avoin kuntalaiskysely palveluverkon toimenpide-ehdotuksista
- Kokoelmakeskus
 - Vaikutusten arviointi pohjautuu rakenneteknisiin tutkimuksiin perustuviin asiantuntija-arviointeihin

Kuva: Tampereen kaupunki/ Laura Vesa

Hiedanrannan kulttuuritilat

Positiiviset vaikutukset

- Kulttuurikeskittymä parantaa kulttuuritilojen laatua ja toimivuutta, tilankäytön tehokkuutta, toimijoiden yhteistyötä, kulttuuripalveluiden saavutettavuutta, asukkaiden yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia sekä kulttuurin näkyvyyttä ja arvostusta.
- Kulttuurikeskittymä nostaa koko Tampereen pehmeää vetovoimaa ja luo liiketoimintamahdollisuuksia elämystaloudelle.

Negatiiviset vaikutukset

- Hiedanrannan koetaan olevan maantieteellisesti vaikeasti saavutettavissa erityisesti Itä- ja Etelä-Tampereelta.
- Käyttäjiä ja asukkaita huolestuttavat kaupungin taloudellinen kantokyky, tilojen liiallinen keskittäminen, kustannukset, tilojen riittävyys, monikäyttöisyys ja esteettömyys sekä alueen pysäköintimahdollisuudet.

Vaihtoehtona tilojen pysyminen nykyisissä sijainneissaan ja peruskorjaus

- Nykytiloissa haasteita riittävyudessa, tarkoituksenmukaisuudessa, sisäilmaongelmissa, esteettömyydessä. Tarvitaan joka tapauksessa peruskorjauksia sekä lisätiloja.
- Nykyisten musiikinopetustilojen yhdistäminen ja konservatorion peruskorjaus on arvioitu uusia vuokratiloja kalliimmiksi.

Kokoelmakeskus uudisrakennuksena toiselle tontille

Positiiviset vaikutukset (uudisrakennus)

- Turvaa irtaimen kulttuuriomaisuuden säilymisen ja henkilöstön työhyvinvoinnin.
- Sisäilmariski poistuu.
- Uudisrakennuksella pitkä elinkaari ja normaalit ylläpitokulut.
- Energiatehokkuuden ja kestäväen kehityksen huomioiminen - energiakulutuksen säästö noin 20% nykyisestä.
- Museoiden näyttelytoimintaa voidaan jatkaa keskeytyksettä koko rakennushankkeen ajan.
- Toiminnan kehittäminen helpottuu, kun painopiste siirtyy kokoelmaomaisuuden turvaamisesta kiinteistöriskeiltä ja työolosuhteet paranevat.

Negatiiviset vaikutukset

- Investointikulut suuret.
- Nykyisen rakennuksen myynnistä aiheutuva tappio.
- Uudisrakennuksessa toimitilat tulevat olemaan nykyistä suppeammat.
- Kokoelmien (380 000 esinettä ja teosta) ja säilytyskalusteiden siirto uusiin tiloihin mittava urakka.

Vaihtoehdot uudisrakennukselle

- Tarveselvityksessä (2023) on vertailtu viittä vaihtoehtoa: Kiinteistön *nykytilaa* ja sen vaatimia toimenpiteitä, kolmea eri laajuudella toteutettavaa *korjausvaihtoehtoa* sekä *uudisrakennusta*. Toteutuskelpoiseksi vaihtoehdoksi on todettu uudisrakennus.
- *Laajaa perusparannusta* ei voida toteuttaa rakennuksen ollessa käytössä, minkä vuoksi kustannuksiin on sisällytetty museokokoelmien mittavat muutto- ja väistötilakustannukset. Kustannusvertailun perusteella laajan korjauksen kustannukset (35,2 milj. €) ei suuresti eroa uudisrakennuksen kustannuksista (35,8 milj.€).
- *Korjausvaihtoehtojen* rasiitteet: Rajatut korjaustoimet ovat vain osaratkaisu, sillä kiinteistössä olevia riskirakenteita ei pystytty poistamaan. Korjaustarve säilyy edelleen. Korjausten toteuttaminen ja pitkäaikainen rakentaminen edellyttää pitkäaikaisia väistötiloja kokoelmille, mittavia kokoelmasiirtoja sekä aiheuttaa riskit kokoelmille ja museoiden näyttelytoiminnan jatkuvuudelle.
- *Toiminnan jatkaminen nykyisessä kiinteistössä* edellyttää laajoja, käyttöä turvaavia kunnostustoimenpiteitä. Investointien määräksi on arvioitu yli 10 milj. € seuraavien 20-30 vuoden aikana (laskelmat on tuottanut TILAPA).

Kirjasto

Palveluverkkosuunnitelman arvioidut toimenpiteet

- Uusi Vuoreksen kirjasto
- Uusi kirjastoauto
- Uusi asemakeskuskirjasto
- Kaupinlaakson kirjasto

*Uusi Kaupinlaakson yhtenäiskoulu ja päiväkoti (n. 1000
oppilaspaikkaa + 200 paikkaa) sekä kirjasto ja nuorisokeskus*

Kuva: Tampereen kaupunki / Laura Happonen

Osallisuus

- Tamperelaisten illat
- Vaikuta! -päivät (9.-luokat)
- Pop up -yläkoulukiertue (7.-9.-luokat)
- Kirjastoautopalvelujen käyttäjäkysely
- Kirjaston henkilökuntakysely
- Avoin kuntalaiskysely palveluverkon toimenpide-ehdotuksista

Kuva: Tampereen kaupunki / Laura Vesari

Uusi Vuoreksen kirjasto

Positiiviset vaikutukset

- Sijainti tekee kirjaston helpommin lähestyttäväksi koulun ulkopuolisille käyttäjäryhmille ja mahdollistaa asiainn muiden palvelujen yhteydessä. Kaikki asiakkaat pääsevät käyttämään kirjastoa sen kaikkina aukioloaikoina varhaisaamusta iltaan.
- Laajempi kokoelma aineistoa. Monikielisten tamperelaisten pääsy omankieliseen aineistoon paranee ja kokoelmaa voidaan muokata alueen asukaskuntaa paremmin palvelevaksi.
- Isompi tila asiakkaiden omaan käyttöön ja tapahtumille. Asukkaiden osallistaminen eri yhteistyötahojen kanssa kirjastotilassa mahdollistuu.

Negatiiviset vaikutukset

- Investointi- ja käyttökustannukset ovat merkittäviä (kalustaminen, laitehankinnat, omatoimitekniikka, tilavuokrat, aineistohankinnat, henkilöstökulut, valvonta, siivous, vartiointi).

Vaihtoehdot, joita on vertailtu	Arvio talousvaikutuksista
0: Vuoreksen koululla lähikirjasto, jossa omatoimiaukiolo (ei palveluaukioloa)	Vuokrakustannukset n. 38 000 € /vuosi Henkilöstö- ja toiminnan kustannukset (1 htv) 50 000 € /vuosi
1: Vuoreksessa muualla kuin koululla tavallinen lähikirjasto, jossa palvelu- ja omatoimiaukiolo	Vuokrakustannukset n. 90 000 € / vuosi Henkilöstö- ja toiminnan kustannukset (2 htv) 130 000 € / vuosi

Uusi kirjastoauto

Positiiviset vaikutukset

- Toiminnan laajuus ja koulu- ja päiväkotiyhteistyön volyymi säilyy nykyisen kaltaisena. Pysäkit paikkaavat palveluita alueilla, joissa ei ole kiinteää kirjastoa.
- Kirjastoautopysäkki omalla asuinalueella helpottaa turvallista kirjastoasiointia, asiointi helppoa ja nopeaa; tukee kulttuurihyvinvointia ja lukutaitoja, lisää lukuintoa, tukee monipuolista harrastamista ja itsenäisen asioinnin opettelua.
- Tukee yhdenvertaisuutta (kirjastopalvelu mahdollisimman lähellä), tasaa kulttuuripalveluiden saatavuuden alueellisia eroja, ennaltaehkäisee alueiden eriytymistä. Reittejä mahdollista muokata ketterästi uusille alueille. Lähipalvelu vahvistaa paikallista identiteettiä ja yhteisöllisyyttä.
- Kirjastoautokäynti on elämys ja mahdollistaa sosiaalisten kontaktien luomisen lähialueen ihmisiin.

Negatiiviset vaikutukset

- Valitun käyttövoiman myötä joko positiivisia tai negatiivisia vaikutuksia toimintavarmuuteen, kestävyyteen, päästöihin ja käyttötalouteen.

Vaihtoehdot, joita on vertailtu	Arvio talousvaikutuksista
0: Ei uutta kirjastoautoa, käytössä vain yksi kirjastoauto	Henkilöstökustannukset (-3 htv) -150 000 € Säästö ylläpitokustannuksista - 50 000 €
1: Uusi kirjastoauto, käytössä kaksi kirjastoautoa	Uuden auton hankinta 600 000 € (diesel) – 1 000 000 € (sähkö) Käyttövoimakustannukset sähköllä n. 1/3 dieselistä ylläpito n. 45 000 €/vuosi
2: Kevytkuorma-auto tai asuntoauto, joka räätälöidään kirjastoautopalveluihin soveltuvaksi, käytössä lisäksi yksi kirjastoauto	Hankintakustannus 130 000 € (arvio) Ylläpitokustannukset jonkin verran linja-auto/kuorma-automallia pienemmät
3: Oma tai leasingpakettiauto, joka palvelee uudella konseptilla, käytössä lisäksi yksi kirjastoauto	Hankintakustannus 100 000 € (arvio), leasing 6000-9000 e/vuosi Henkilöstökustannukset (-2 htv) -100 000 € Ylläpitokustannukset linja-auto/kuorma-automallia selvästi pienemmät
4: Hankitaan ostopalveluna aineiston kuljetuspalvelua, käytössä lisäksi yksi kirjastoauto	Kuljetuspalvelu vähintään 4 000 e/vuosi Henkilöstökustannukset (-3 htv) -150 000 €

Uusi asemakeskuskirjasto

Positiiviset vaikutukset

- Kirjastopalvelut tuodaan sinne, missä kuntalaiset liikkuvat.
- Keskustan kirjastopalvelujen aukioloajat laajenevat ja keskustaan tulee omatoimikirjasto, mikä toistaiseksi puuttuu. Tämä parantaa palvelujen saavutettavuutta ja mahdollistaa kirjaston käytön laajemmin eri aikoina kuten varhaisaamuisin, iltaisin ja viikonloppuina.
- Asemakeskus itsessään on vetovoimatekijä Tampereelle, ja kirjastopalvelut keskuksessa voivat vahvistaa myönteistä vaikutelmaa kaupungista sekä asukkaille että vierailijoille. Aluetta rauhoittava ja yhteisöllisyyttä vahvistava vaikutus.

Negatiiviset vaikutukset

- Lisää liikkuvuutta työhön kirjaston henkilökunnalle. Työympäristö voi olla levoton ja tavallista haastavampi.
- Aineistohankintojen, kuljetusten, lainausautomaattien, asiakastyökoneiden, virkailijakoneiden, omatoimitekniikan, siivouksen ja vartiointin käyttö- ja ylläpitokustannukset sekä henkilöstökustannukset.

Vaihtoehdot, joita on vertailtu

0: Ei Asemakeskuskirjastoa. Keskustan lähimmät kirjastot ovat pääkirjasto Metso ja Sampola.

1: Asemakeskuskirjasto avataan. Kirjastossa palveluaukioloajat ja omatoimiaukioloajat.

Kaupinlaakson kirjasto

Positiiviset vaikutukset

- Lähikirjasto parantaa palvelujen saavutettavuutta kasvavan alueen asukkaille. Omatoimiaukiolo laajenee. Digitaalisten palvelujen saavutettavuus paranee asiakastietokoneiden ja langattoman verkon avulla.
- Lähikirjasto edistää sekä fyysistä että psyykkistä terveyttä tarjoamalla tiloja rentoutumiseen, oppimiseen ja aktiiviseen kaupunkielämään. Kirjasto kannustaa liikkumaan ja mahdollistaa kirjastokäynnit läheltä jalan tai pyörällä.

Negatiiviset vaikutukset

- Yksintyöskentelykirjasto edellyttää oma-aloitteisuutta ja joustavuutta, mikä voi olla haaste työntekijälle.
- Aineistohankintojen, kuljetusten, lainausautomaattien, asiakastyökoneiden, virkailijakoneiden, omatoimitekniikan, siivouksen ja vartiointin käyttö- ja ylläpitokustannukset sekä henkilöstökustannukset.
- Jos Kaupinlaakson kirjasto on kovin pieni, lähialueen suuremmissa kirjastoissa (Koilliskeskus, Messukylä) olisi jatkossakin monipuolisemmat palvelut ja kokoelmat. Toisaalta Koilliskeskuksessa ei ole omatoimiaukioloa eikä sunnuntaiaukioloa.

Vaihtoehdot, joita on vertailtu

0: Ei kirjastoa Kaupinlaaksossa. Alueen lähimmät kirjastot ovat Messukylä ja Koilliskeskus.

1: Kaupinlaaksoon avataan kirjasto. Kirjastossa palveluaukioloajat ja omatoimiaukioloajat.

Liikuntapalvelut

Palveluverkkosuunnitelman arvioidut toimenpiteet

- Viinikanlahden Liikuntahalliin ikäihmisten omaehtoista ja ohjattua toimintaa

Viinikanlahden liikuntahalli ja nuorisotilat

- Uusi kaupungin hallinnoima tila Liikunnan ja nuorison palveluryhmän operoimana

Järjestetään Hiedanrannan skeittihalleille korvaavat tilat

→ Toimenpide-ehdotus on muuttunut 02/2026 lähetekeskustelujen jälkeen

- Jalkapallohalli rakennetaan ja operoidaan yksityisen/seuran toimesta

Uusi jalkapallon sisäharjoitteluhalli Lakalaivaan

- Kolme alueellista pientä tekojäättä

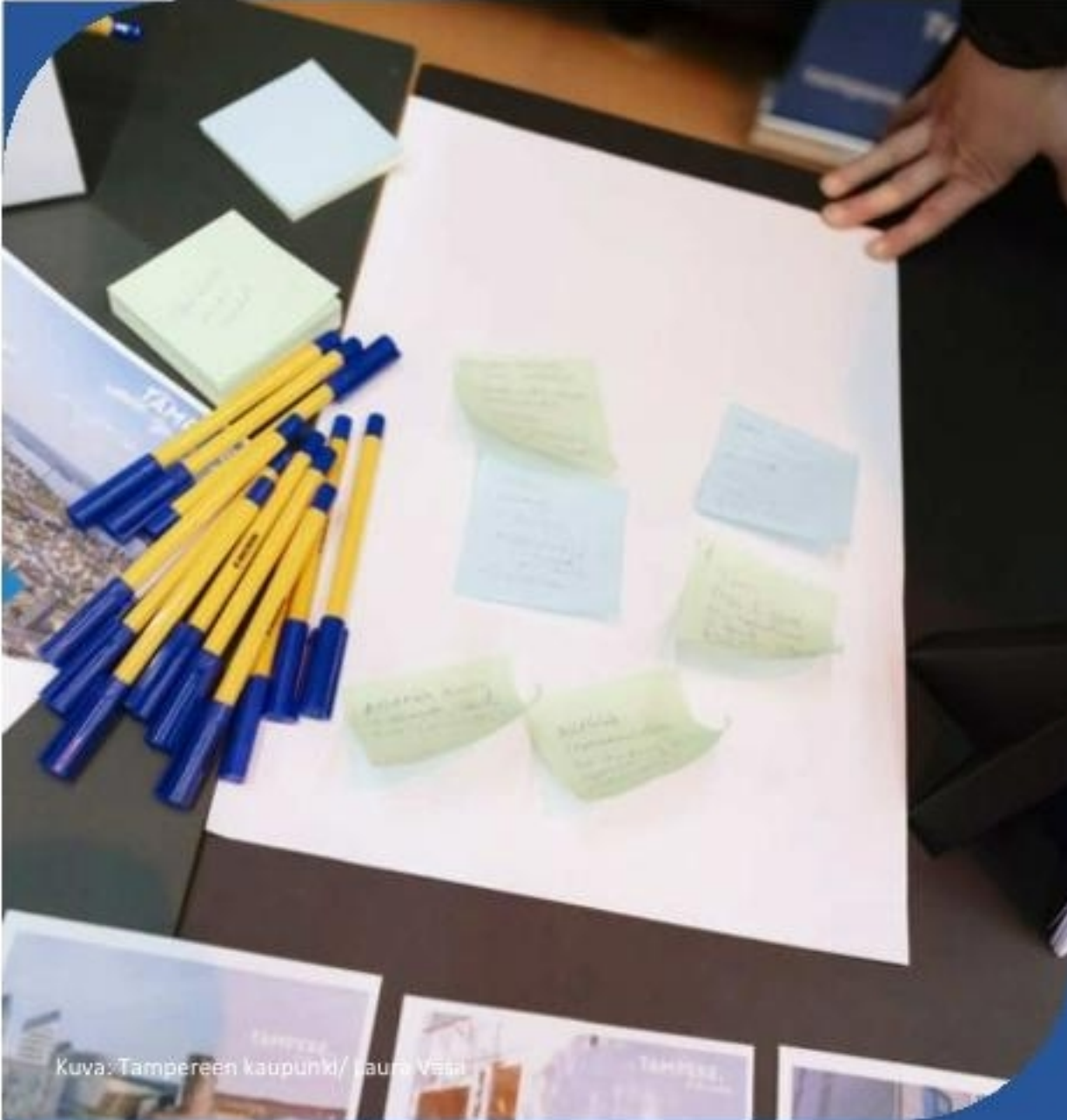
- Ikurin liikuntahallin korvaavat tilat Kaupinlaaksoon

Uusi liikuntahalli voimistelun ja tanssin tarpeisiin Kaupinlaaksoon

Kuva: Tampereen kaupunki / Mikko Vares

Osallisuus

- Vanhusneuvosto
- Kohdennettua kyselyä; verkossa ja sähköpostitse
- Aluetoimijaverkoston kokous
- Henkilöhaastattelut
- Jalkapallo- ja jääurheiluseurat
- Tanssi- ja voimisteluseurat
- 9lk. Vaikuta! päivät
- Asiantuntijahaastattelut
- Lähikoulujen opettaja- kysely
- Rullalautailuseurat
- Avoin kuntalaiskysely palveluverkon toimenpide-ehdotuksista

Kuva: Tampereen kaupunki/ Laura Vesa

Viinikanlahden Liikuntahalliin ikäihmisten omaehtoista ja ohjattua toimintaa

Positiiviset vaikutukset

- Keskustan läheisyys.
- Luonnonläheisyys (Pyhäjärvi ja Arboretum).
- Lisää palveluita keskustan alueelle.
- Tilat tullaan suunnittelemaan esteettömiksi vrt. Ratina ja Nääshalli.
- Tilaa voi hyödyntää useampi ikäryhmä ja käyttöaste on korkea.

Vaihtoehdot, joita on vertailtu
0: Halliin ei tule toimintaa
1: Halliin tulee ohjattua tai omaehtoista toimintaa
2: Halliin tulee omaehtoista ja ohjattua toimintaa

Negatiiviset vaikutukset

- Kulkuyhteydet, ratikka ei kulje läheltä.
- Talousvaikutukset (henkilöstö ja investoinnit).
- Vanhusneuvoston keskustelun perusteella itse liikuntatila ei pidetä niin merkittävänä (kynnys sisään menoon voi olla liian suuri). Tärkeämpää olisi toiminnan mahdollistaminen ja tarvitaan myös seurustelulle tilaa, sosiaaliset tapahtumat oleellisempia kuin liikuntatila.
- Liian kallis asuinalue.
- Liikuntahallin pääkohderyhmän ollessa ikäihmiset, tilaa ei jää niin paljon lasten urheiluseuratoiminnalle.
- Tila ei profiloidu millekään käyttäjäryhmälle optimaaliseksi.

Uusi kaupungin hallinnoima tila Liikunnan ja nuorison palveluryhmän operoimana

Positiiviset vaikutukset

- Rullalautailun harrastamisen mahdollisuus ja kehittyminen varmistetaan Tampereella.
- Synergiahyöty nuorisotoiminnan ja rullalautailun toiminnassa ja sen kehittämisessä.
- Kaupungin hallinnoimana mahdollistetaan tilojen tasapuolinen käyttö ja eri liikuntatoimijoiden mahdollisuudet toiminnalle.
- Mahdollistetaan harrastaminen 885 aktiiviselle käyttäjälle, mistä lapsia ja nuoria 68%.

Negatiiviset vaikutukset

- Taloudelliset vaikutukset: henkilöstö- ja toiminnan kustannukset, tilan varustamisen kustannukset skeittaukseen soveltuvaksi, kiinteistön vuokrakustannukset.
- Uuden tilan käyttövalmiuteen saattamisen vaikutukset ympäristön kuormitukseen ja ilmastonmuutokseen.

Vaihtoehdot, joita on vertailtu	Arvio talousvaikutuksista
0: Tila käytössä nykyisellä mallilla arviolta vuoteen 2029 asti, minkä jälkeen tilaa ei ole lainkaan	0 €
1: Uusi kaupungin hallinnoima tila Liikunnan ja nuorison palveluryhmän operoimana	Toiminnan kustannukset 15 000€ / vuosi Henkilöstökustannukset (3 htv) 150 000 Vuokrakustannus 288 000 € / vuosi
2: Uusi kaupungin hallinnoima tila urheiluseuran operoimana	Toiminnan kustannukset - Henkilöstökustannukset - Vuokrakustannus 288 000 € / vuosi

Jalkapallohalli rakennetaan ja operoidaan yksityisen/seuran toimesta

Positiiviset vaikutukset

- Ei suurta investointikustannusta vaan vuokrakustannukset jakaantuvat koko vuodelle tasaisesti.
- Yksityisen/seuran operoimana kaupungille ei tule henkilöstö- ja toiminnan kustannuksia.
- Ympärivuotisen harjoittelun merkittävä parantuminen
 - Sisäharjoittelutilasta suuri puute
 - Turvataan ehjä harjoittelukausi, sillä talviharjoittelukautta haastaa myös messujen tarpeet nykyisissä harjoitteluolosuhteissa Messu- ja urheilukeskuksessa.
 - Mahdollistaa jalkapallon ohella muidenkin nurmilajien käytön ja talviharjoittelulajien toiminnan.
- Lakalaivaan helpot ja hyvät kulkuyhteydet julkisilla.
- Lisää liikkumisen tilaa kasvavan kaupungin tarpeisiin.
- Palvelu lisää hyvinvointia alueella
 - Lisää liikkumisen tiloja perheille ja nuorille.

Negatiiviset vaikutukset

- Rakennuttajan ja operoijan löytyminen epävarmaa.
- Yhteistyön varmistaminen eri organisaatioiden kanssa vaatii hyvän suunnitellun kokonaisuuden.
- Vuorojen jakaantuminen yhdenvertaisesti seurojen ja lajien kesken epävarmaa.
- Lakalaiva on lähellä nykyistä sisäharjoittelutilaa (Pirkkahalli)
 - Saavutettavuus koko kaupungille.

Vaihtoehdot, joita on vertailtu	Arvio talousvaikutuksista
0: Sisähallia ei rakenneta	- 0e
1: Rakennetaan ja operoidaan kaupungin toimesta	Investointikustannus arvio 15 milj. Vuokrakustannusarvio 1 400 000 €/ vuosi Henkilöstö- ja toiminnan kustannukset (4htv) 300 000€/vuosi
2: Rakennetaan ja operoidaan yksityisen/seuran toimesta	Investointikustannus – Vuokrakustannus arvio 1 400 000 €/ vuosi Henkilöstö- ja toiminnan kustannukset –
3: Rakennetaan yksityisen toimesta ja operoidaan kaupungin toimesta	Investointikustannus – Vuokrakustannus arvio 1 400 000 €/ vuosi Henkilöstö- ja toiminnan kustannukset (4htv) 300 000€/vuosi

Alueellisia tekojaita rakennetaan ja pienempiä luonnonjäitä poistetaan käytöstä

Positiiviset vaikutukset

- Lisää harrastamisen mahdollisuuksia ilmastonmuutoksen keskellä
 - Pidempi luistelukausi
 - Mahdollistaa omatoimisen liikkumisen sekä ohjattujen harrasteryhmien järjestämisen, jolla parannetaan vuorojen saatavuutta seuroille.
- Luonnonjäiden ylläpitokustannukset vähenevät.
- Keskittäminen vähentää kokonaiskustannusta.
- Lisää asuinalueiden viihtyisyyttä ja hyvinvointia
 - Kuntalaisten lähiliikuntapaikka ympäri vuoden
 - Monikäyttöisyys ja esteettömyys.

Negatiiviset vaikutukset

- Henkilöstö- ja investointikustannukset.
- Ylläpitokustannukset suuret etenkin kaukalokentillä.
- Matka lähikentälle saattaa kasvaa.
- Koulujen ja päiväkotien luistelun opetus saattaa hankaloitua
 - Lopetettavien luonnonjääkenttien valitseminen vaatii tarkemman selvityksen, varsinkin koulujen käytössä olevilta kentiltä.

 TAMPERE

Ikurin liikuntahallin korvaava tila

Positiiviset vaikutukset

- Uuden olosuhteen myötä harrastamisen ja vapaa-ajan mahdollisuudet, saavutettavuus, esteettömyys sekä kilpailujen ja tapahtumien tuottaminen paranevat Kaupinlaakson alueella.
- Voimistelun ja tanssin mahdollisuudet säilyvät nykyisille n. 2900 junioriharrastajalle ja uusien tilojen mahdollistaville uusille junioriharrastajille.
- Paremmiin käyttöön soveltuva tila mahdollistaa kustannus- ja energiatehokkaan käytön.

Vaihtoehdot, joita on vertailtu	Arvio talousvaikutuksista
0: Nykyinen rakennus on käytössä vuoteen 2032 asti ja sen jälkeen rakennus puretaan ja tiloja ei ole käytettävissä	0 €
1: Kaupinlaaksoon uusi liikuntahalli tanssin ja voimistelun tarpeisiin.	Henkilöstö- ja toiminnan kustannukset (4 htv) 220 000 € /vuosi Vuokrakustannus 2 300 000€ / vuosi
2: Kaupinlaaksoon uusi liikuntahalli voimistelun käyttöön, ja tanssille ei ole jatkossa kaupungin toimesta osoitettuja pysyviä tiloja	Henkilöstö- ja toiminnan kustannukset (4 htv) 220 000 € /vuosi Vuokrakustannus 2 300 000€ / vuosi

Negatiiviset vaikutukset

- Uudisrakentamisen vaikutukset ympäristön kuormitukseen ja ilmastomuutokseen.
- Olosuhteen myötä harrastamisen ja vapaa-ajan mahdollisuudet ja tapahtumien tuottaminen heikkenevät nykyisellä Ikurin liikuntahallin alueella (Tesoma ja lähialueet) lisäten alueellista eriytymistä. (Tanssin ja voimistelun urheilutoiminnan lisäksi Ikurin liikuntahallissa järjestetään viikonloppuisin mm. perheille/lapsille suunnattua matalan kynnyksen toimintaa.)
- Tanssiseurojen poistuminen Länsi-Tampereelta vaikuttaa tanssin harrastusmahdollisuuksiin Länsi-Tampereella negatiivisesti, keskittäen kaikki tanssin seuratoimijat Itä-Tampereelle.

Nuorisopalvelut

Palveluverkkosuunnitelman arvioidut toimenpiteet

- Kaupinlaakson nuorisotilan yhteydessä on liikuntatilaa

Uusi Kaupinlaakson yhtenäiskoulu ja päiväkoti (n. 1000 oppilaspaikkaa + 200 paikkaa) sekä kirjasto ja nuorisokeskus

- Uusi nuorten aikuisten nuorisokeskus Kalevan Liisankallion väestönsuojan tiloihin

- Liikunnallisen nuorisotyön toimipisteiden lisääminen (Viinikanlahti)

Uusi Viinikanlahden liikuntahalli ja nuorisotilat

- Eläinavusteisen nuorisotyön toimintamuodon aloittaminen

Uusi eläinavusteinen nuorisokeskus

- Mopotalli/ moottoripajatoiminnan aloittaminen

Uusi mopotalli

Kuva: Tampereen kaupunki /Mikko Vares

Osallisuus

- Tamperelaisten illat syksyllä 2025
- 9.-luokkalaisten Vaikuta!-päivät
- Kysely nuorten aikuisten nuorisotyön tarpeesta
- Kysely Kalevan alueen asukkaille ja yrittäjille (Tampere-app, peruskoulut ja toisen asteen oppilaitokset, yritykset jalkautuen)
- Kohdennettua kyselyä; verkostot (PEKE-tiimien kautta), sähköpostitse, henkilöhaastattelut
- Avoin kuntalaiskysely palveluverkon toimenpide-ehdotuksista

Kuva: Tampereen kaupunki/ Laura Vesa

Kaupinlaakson nuorisotilan yhteydessä on liikuntatilaa

Positiiviset vaikutukset

- Monipuolinen nuorisotila ja ympäristö innostaa useampia nuoria käymään nuorisotilalla.
- Nuoret toivovat tiloja kohtaamiseen, yhteiseen tekemiseen ja omien juttujen järjestämiseen.
- Enemmän matalan kynnyksen liikkumismahdollisuuksia. > Nuorten toiveissa erityisesti palloilulajit. Omaehtoisen liikkumisen paikaksi toivotaan kuntosalia.
- Lisää nuorten yhteisöllisyyttä ja aktiivisuutta.
- Palveluiden moniammatillisuus palvelee nuoria monipuolisesti.
- Helpot ja hyvät kulkuyhteydet julkisilla, palvelut lähellä ja helposti saavutettavissa.

Negatiiviset vaikutukset

- Mikäli nuorisolla ei ole omaa salia käytettävissä vaan esim. koulun kanssa yhteinen tai kokonaan erillinen liikuntahalli, vähentää se kolmannen sektorin tilan käyttömahdollisuuksia.
- Yhteiskäyttöön liittyvät lieveilmiöt.

Vaihtoehdot, joita on vertailtu

0. Liikuntatilaa ei nuorisotilan käytössä
1. Nuorisotilan yhteydessä on liikuntatilaa
2. Erillisen liikuntahallin mahdollinen käyttö

Avataan nuorten aikuisten nuorisokeskus Kalevaan

Positiiviset vaikutukset

- Nuorille aikuisille (18-29-vuotiaille) suunnatun maksuttoman, avoimen nuorisotilatyön tarve tunnistetaan laajasti ammattilaisten ja nuorten keskuudessa ja Tampere on ainoa suuri kaupunki, jossa nuorisopalvelut ei järjestä tällaista toimintaa. Nuorten aikuisten nuorisokeskuksella voidaan vaikuttaa myönteisesti nuorten hyvinvointiin.
- Liisankallion tila on lähellä keskustaa ja hyvien kulkuyhteyksien äärellä, jolloin palvelun saavutettavuus paranee. Tämä näyttäytyi kuntalaiskyselyssä erittäin tärkeänä tekijänä.
- Toiminnan sijoittaminen tiloihin, jotka ovat jo kaupungin vuokrissa ja joille etsitään rauhanajan käyttöä, on erittäin kustannustehokas ratkaisu.
- Tila on suuri, joten se mahdollistaa myös etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan siirtymisen osittain tilaan. Tämä mahdollistaa nykyisistä, sisäilmahaasteiden kanssa painivista tiloista luopumisen Hammareninkadulla ja parantaa henkilöstön hyvinvointia kustannustehokkuuden rinnalla.

Negatiiviset vaikutukset

- Talousvaikutukset (investointi-, ylläpito- ja henkilöstökustannukset).
- Erillään muista palveluohjauksen toiminnoista.
- Vaihtoehto 3 arvioidaan hankalaksi toteuttaa, koska keskustassa on vähän toimintaan sopivia tiloja ja kustannukset olisivat korkeammat kuin vaihtoehto 2.
- Vaihtoehto 1 > tila ei välttämättä sovellu kooltaan aiottuihin palveluihin.

Vaihtoehdot, joita on vertailtu

0. Ei nuorten aikuisten nuorisotilaa
1. Toteutus Viinikanlahden nuorisokeskuksessa
2. Toteutus Liisankallion väestösuojassa
3. Toteutus muualla keskustassa

Liikunnallisen nuorisotyön toimipisteiden lisääminen (Viinikanlahti)

Positiiviset vaikutukset

- Erilaiset teemoitetut nuorisotilat ovat nousseet esille monissa eri tamperelaisille nuorille totutetuissa kyselyissä ja liikunnallinen toiminta on kaikissa kyselyissä ylivoimaisesti suosituin toive nuorisotyölle. Kyselyiden mukaan teemoitetulla toiminnalla tavoitettaisiin merkittävästi myös sellaisia nuoria, jotka eivät nyt käytä avoimia nuorisotiloja > monipuolisuus ja saavutettavuus paranevat ja toiminnan käyttäjämäärät nousevat.
- Liikunnallisella nuorisotyöllä arvioidaan olevan erittäin positiivinen vaikutus tamperelaisten nuorten psyykkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, yhteisöllisyyden kokemukseen ja oman toimijuuden kehittymiseen > nuorten hyvinvointi ja aktiivisuus lisääntyy.
- MOVE-testien ja kouluterveyskyselyn tulokset puoltavat tarvetta vahvasti ja nuorten liikuntaa lisäämällä voitaisiin saada merkittävää kustannussäästöä terveyspalveluiden puolella.

Negatiiviset vaikutukset

- Talousvaikutukset (investointi-, ylläpito- ja henkilöstökustannukset).
- Liikunnallisen nuorisotyön tehostaminen edellyttää siihen sopivia, monipuolisia tiloja, joka onnistuisi parhaiten sisällyttämällä nuorisotilat uusissa hankkeissa liikunnan kiinteistöihin. Liikuntasali-tyyppisessä tilassa eivät liiku kaikki, vaan nuorisotiloja toivotaan esim. kuntosalien sekä trampoliini-, kiipeily- tai tempputilojen yhteyteen.

Vaihtoehdot, joita on vertailtu

0. Perinteinen nuorisotilan tilasuunnittelu koulun/hyvinvointikeskuksen yhteyteen
1. Uusien nuorisotilojen suunnitteleminen liikuntakiinteistöjen yhteyteen

Eläinavusteisen nuorisotyön toimintamuodon aloittaminen

Positiiviset vaikutukset

- Erilaiset teemoitetut nuorisotilat ovat nousseet esille monissa eri tamperelaisille nuorille totutetuissa kyselyissä ja eläinavusteinen nuorisotyö on liikunnallisen toiminnan jälkeen toiseksi suosituin toive nuoristyölle. Kyselyiden mukaan teemoitetulla toiminnalla tavoitettaisiin merkittävästi myös sellaisia nuoria, jotka eivät nyt käytä avoimia nuorisotiloja > monipuolisuus ja saavutettavuus paranevat ja toiminnan käyttäjämäärät nousevat.
- Eläinavusteisella nuorisotyöllä arvioidaan olevan erittäin positiivinen vaikutus tamperelaisten nuorten psyykkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, yhteisöllisyyden kokemukseen ja oman toimijuuden kehittymiseen > nuorten hyvinvointi ja aktiivisuus lisääntyy.

Negatiiviset vaikutukset

- Talousvaikutukset (investointi-, ylläpito- ja henkilöstökustannukset).
- Eläinavusteinen nuorisotyö edellyttää erityyppistä tilaa kuin nykyisissä ja rakenteilla olevissa, pääosin koulujen/hyvinvointikeskusten yhteydessä olevissa nuorisotiloissa voidaan tarjota.

Vaihtoehdot, joita on vertailtu:

0. Ei eläinavusteista nuorisotyötä
1. Eläinavusteisen nuorisotyön toimintamuodon aloittaminen siihen sopivissa tiloissa

Mopotalli/moottoripaja-toiminnan aloittaminen

Positiiviset vaikutukset

- Erilaiset teemoitetut nuorisotilat ovat nousseet esille monissa eri tamperelaisille nuorille toteutetuissa kyselyissä ja mopotalli/moottoripaja-toiminta nousee niissä esiin. Kyselyiden mukaan teemoitetulla toiminnalla tavoitettaisiin merkittävästi myös sellaisia nuoria, jotka eivät nyt käytä avoimia nuorisotiloja > monipuolisuus ja saavutettavuus paranevat ja toiminnan käyttäjämäärät nousevat.
- Mopotalli/moottoripaja-toiminnalla arvioidaan olevan erittäin positiivinen vaikutus tamperelaisten nuorten psyykkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, yhteisöllisyyden kokemukseen ja oman toimijuuden kehittymiseen > nuorten hyvinvointi ja aktiivisuus lisääntyy.
- Vastaavaa toimintaa on pilotoitu hankemuotoisesti nuorisopalveluissa 2020-luvun taitteessa ja kokemukset ovat hyviä. Toiminta mahdollistaa mielekkään tekemisen ja kädentaitojen kehittymisen lisäksi myös liikennekasvatuksen suunnitelmallisen toteuttamisen, jolla voitaisiin ehkäistä nuorten liikenneonnettomuuksia ja riskikäyttäytymistä liikenteessä.

Negatiiviset vaikutukset

- Talousvaikutukset (investointi-, ylläpito- ja henkilöstökustannukset)
- Toiminta edellyttää erityyppistä tilaa kuin nykyisissä ja rakenteilla olevissa, pääosin koulujen/hyvinvointikeskusten yhteydessä olevissa nuorisotiloissa voidaan tarjota. Parhain vaihtoehto olisi toimia sopivissa vuokratiloissa.

Vaihtoehdot, joita on vertailtu:

0. Ei mopotalli/moottoripaja-toimintaa
1. Toteutetaan mopotalli/moottoripaja-toimintaa siihen sopivissa tiloissa

Kuntalaiskyselyssä ja palautteissa esiin nousseita asioita

Kurpitsatalosta luovutaan

Kurpitsatalo on vuokrattuna Kurpitsaliike ry:lle. Kurpitsaliike tukee kaupunkiviljelyä, hoitaa ympäristöä ja luo monipuolista kulttuuritoimintaa Vuorenväki ry:n kanssa. Toiminnan painopisteenä on palstaviljelyn edistäminen. Kiinteistön kuntokartoituksessa on todettu sen olevan erittäin huonossa kunnossa, ja sisätilojen käyttö on tästä syystä rajoitettu varastoksi. Kiinteistön korjaamisen on katsottu olevan suhteettoman kallista sen käytön laajuuteen nähden. Koska kulttuurin palveluverkossa on runsaasti kalliita korjauskohteita, on jostakin pakko luopua. Kurpitsatalon läheisyydessä sijaitsee sekä Tahmelan huvila että Hirvitalo, joten alue ei jää täysin ilman omaehtoisen kulttuuritoiminnan tiloja. Kurpitsatalon myymisestä Kurpitsaliike ry:lle on käyty keskusteluja.

Viikinsaaren kulttuurin hallinnoimasta kokonaisuudesta luovutaan

Kaupunkikulttuuriyksikkö luopui tapahtuma- ja vahtimestaritoiminnasta Viikinsaarella säästöjen myötä vuonna 2014, jolloin tapahtumatoimintaan liittyvien rakennusten hallinta ja tapahtumien järjestäminen luovutettiin Hopealinjat Oy:lle ilman velvollisuutta raportoida toiminnasta kaupungille. Tämän jälkeen kulttuurin tehtävänä on ollut ulkoalueiden hoito, joka siirrettiin Tampereen infralle vuonna 2024. Kaupunki ei ole järjestänyt kulttuuritoimintaa saarella vuoden 2014 jälkeen. Viikinsaaren kokonaisuutta ja kehittämistä tulisi tarkastella kuntalaisille tarjottavan kulttuuripalvelun sijaan luontopalvelujen sekä vetovoiman ja matkailun näkökulmasta.

Hiedanrannan kulttuurikeskittymä

Hiedanrantaan on matkaa keskustasta vain n. neljä kilometriä ja alue on hyvin saavutettavissa kaikilla liikennevälineillä. Sen tunnettuuden odotetaan kasvavan merkittävästi alueen rakentuessa seuraavan 10–15 vuoden aikana. Suurin osa nykyisistä kulttuuripalveluista säilyy keskustassa kuten esim. suuret teatterit, museot ja tapahtumapaikat. Merkittävä muutos koskee musiikkioppilaitosten asiakkaita, joille on jatkossakin tarjolla palveluita myös keskustassa ja muilla alueilla. Muut toimijat ovat pääosin pieniä, joiden yleisöt löytävät palvelut myös ydinkeskustan ulkopuolelta. Hiedanrannan kulttuurikeskittymä on riittävän vahva muodostamaan vetovoimaisen vierailukohteen, josta kaikki toimijat hyötyvät kasvavien yleisövirtojen kautta.

Taiteilijatyötilat uudisrakennukseen

Mäntinranta on kaunis rakennus, ja sijaitsee hyvällä paikalla kaupungin keskustassa. Tilat on remontoitu taiteilijayhteisön tarpeisiin ja ne ovat tehokkaassa käytössä. Taiteilijat kokevat, että perinteisistä tiloista pois lähteminen on vaikeaa. Perinteisyys ei kuitenkaan ole riittävä taloudellinen peruste ylläpitää tilaa. Mäntinrannan näyttelytilojen saavutettavuus keskustassa on yleisölle erinomainen, mutta yhteiskäyttöiset työtilat eivät sen sijaan edellytä sijaintia keskustassa. Näyttelytiloille voidaan tarvittaessa löytää toinen korvaava sijainti keskustassa esim. kulttuuritalo Laikun tiloissa. Luopumalla Mäntinrannan, Takahuhdin ja Hatanpään pesulan perusparannettavista tiloista voidaan mahdollistaa huomattava määrä taiteilijoiden toivomia yksittäisiä työtiloja uudisrakennukseen.

Asemakeskuskirjasto

Asemakeskuskirjasto oli kuntalaisten eniten kannattama uusi palveluavaus kirjastoverkkoselvityksessä 2019 ja sitä kannatettiin laajalti myös 2025 palveluverkkoselvityksen kuntalaiskyselyssä. Asemakeskuskirjasto ei palvelisi vain keskustan asukkaita vaan kaikkia kaupunkilaisia joiden matkaketjut eri liikennevälineillä kulkevat Asemakeskuksen kautta. Sen saavutettavuus ja esteettömyys tekisivät siitä vaivattoman käyttää. Kirjaston on suunniteltu olevan pinta-alaltaan pieni ja omatoimitekniikalla toimiva, jolloin vaikutukset kaupunginkirjaston määrärahoihin ovat hallittuja. Käytön ennakoidaan olevan sijainnin takia tarpeeksi suurta, että käynnin ja lainan hinta jäisi edullisemmaksi kuin useissa muissa lähikirjastoissa, eli toimipiste olisi kustannustehokas.

Kirjasto luopuu Hervannan 1. kerroksen tiloista, toiminta siirtyy 2. kerrokseen

Hervannan kirjaston palveluille ja toiminnoille tarvittavat tilat, mukaan lukien kuntalaisille varattavat kokoontumistilat, voidaan järjestää tarkoituksenmukaisesti samaan kerrokseen eli 2. kerrokseen. Alustavan tilasuunnitelman mukaan käytettävissä oleva pinta-ala on riittävä.

Lielahdikeskuksen kirjasto siirtyy Hiedanrannan tehtaaseen

Hiedanrannan rakentuessa Länsi-Tampereen asukasmäärä kasvaa 40 % ja Hiedanrannasta kasvaa uusi 18 500 asukkaan vetovoimainen asuinalue. Kirjaston sijainti Hiedanrannassa Lielahden sijaan on siis saavutettavampi sekä keskustan että Lentävänniemen suunnasta asioiville. Tehtaan sisällä kirjasto sijoittuu keskeiselle paikalle asiakasvirtojen varrelle ja toimii näin matalan kynnyksen palveluna ja vetovoimatekijänä koko kulttuurikeskittymälle. Kirjaston ja muiden kirjallisuustoimijoiden tilat on suunniteltu lähelle toisiaan ja osittain yhteisiin tiloihin, mikä mahdollistaa täysin uudenlaisen kirjallisuusalan toimijoiden yhteistyön. Lapsiperheiden palvelut ja tapahtumallisuus voidaan huomioida uusissa tiloissa aiempaa tarkoituksenmukaisemmin. Kirjasto toimii jatkossakin omatoimikirjastona, mikä mahdollistaa laajemmat aukioloajat.